

IOM International Organization for Migration
OIM Organisation Internationale pour les Migrations
OIM Organización Internacional para las Migraciones

INFORMATOR: NOVI ZELAND

1. Osnovne informacije

Glavni grad: Wellington (Wellington)
Broj stanovnika: 4.115.771 (procene iz jula 2007. godine)
Površina: 270.000 km²
Valuta: novozelandski dolar (NZD)
Stopa nezaposlenosti: 3,5% (procene iz 2007. godine)

2. Osnovni uslovi ulaska i informacije o vizi

Ako nameravate da boravite privremeno na Novom Zelandu, ali ne da studirate ili radite, možda će biti potrebno da podnesete zahtev za turističku vizu ili dozvolu.

Opšti uslovi za dobijanje vize:

- da ste dobrog zdravlja
- da ste dobrog karaktera; i
- da se viza za koju podnosite zahtev poklapa sa namerama vaše posete.
- vaš pasoš mora važiti najmanje tri meseca nakon datuma kada odlazite sa Novog Zelanda.
- dokaz da planirate da odete sa Novog Zelanda.

Potrebno je da dokažete da imate plan i sredstva da odete iz zemlje u okviru roka važenja vaše dozvole. Odgovarajući dokazi mogu biti sledeći:

- stvarne putne karte (potvrđene ili sa otvorenim datumom polaska) za odlazak iz Novog Zelanda u zemlju u koju imate pravo da uđete; ili
- pisanu potvrdu od avionske ili turističke agencije kod koje je dalje putovanje rezervisano i plaćeno.
- dokaz o finansijskim sredstvima.

Takođe je potrebno da dokažete da imate dovoljno novca da izdržavate sebe za vreme vašeg boravka. To znači da morate imati najmanje:

- NZ\$1000 po osobi za svaki mesec posete, ili
- NZ\$400 po osobi mesečno ako je već plaćeno za smeštaj – dokaz o plaćanju, kao npr. hotelski pripejd vaučeri mora se predati unapred.

Ovaj informator izrađen je u okviru projekta AENEAS 2006: Izgradnja kapaciteta, informisanje i podizanje svesti u cilju promovisanja uredne migracije na području Zapadnog Balkana. Projekat finansira Evropska Unija uz pomoć Švajcarske federalne kancelarije za migracije i Nemačke federalne kancelarije za migracije i izbeglice

Schweizerische Eidgenossenschaft
Confédération suisse
Confederazione Svizzera
Confederaziun svizra

Federal Office
for Migration
and Refugees

Prihvatljivi dokazi o dovoljnim sredstvima mogu se prikazati u formi:

- gotovine
- putnih čekova
- bankarskih čekova
- priznatih kreditnih kartica sa dovoljno kredita – preporučuje se da posetioци imaju noviju izjavu o stanju na kreditnoj kartici
- drugi prihvatljivi dokaz je izjava od strane pokrovitelja sa Novog Zelanda da će platiti vaš smeštaj i izdržavanje. Pogledajte formular pokroviteljstva za posećivanje Novog Zelanda (NZIS 1025) PDF.
<http://www.immigration.govt.nz/NR/rdonlyres/31F1BFFC-2BB2-442D-981A-30FB01F4C18E/0/1025.pdf>

Izdavanje dozvole

Ako vam je dodeljena turistička dozvola morate ispunjavati određene uslove za vreme vašeg boravka:

- Ne možete raditi dok ste na Novom Zelandu (osim ako podnesete zahtev za radnu dozvolu i dobijete je)
- Ne možete studirati duže od tri meseca dok ste na Novom Zelandu (osim ako podnesete zahtev za studentsku dozvolu i bude vam odobrena).
- Morate se pridržavati zakona Novog Zelanda.
- Možete boraviti na Novom Zelandu samo za vreme koje vam je odobreno dozvolom.

Pogledajte ovaj link kako biste saznali gde da pošaljete vaš zahtev za vizu:

<http://www.immigration.govt.nz/migrant/stream/visit/visitors/process/default.htm>

3. Imigracija radi zapošljavanja

a) Uslovi ulaska i boravka stranih radnika

I. Kategorija kvalifikovanog migranta

Kategorija kvalifikovanog migranta je za lica koja imaju potrebne veštine, kvalifikacije i iskustvo, i koja žele da žive i rade stalno na Novom Zelandu.

Vi i svaki član porodice koji je uključen u ovaj zahtev morate ispuniti sledeće standarde:

- Zdravlje: Morate biti dobrog zdravlja. Ako vaša Izjava o interesovanju bude prihvaćena i budete pozvani da podnesete zahtev za boravak, moraćete da obavite pregled kod odobrenog lekara. Uz vaš zahtev morate priložiti lekarsko uverenje i rentgenski snimak pluća za svako lice.
- Karakter: morate biti dobrog karaktera. Moraćete pribaviti potvrdu iz policije i dokaz za sve podnosiocе starije od 17 godina. Nekim licima koja su počinila ozbiljna krivična dela neće biti dozvoljen ulazak na Novi Zeland. Poglavlje 7(1) Zakona o imigracijama navodi šta u tom pogledu diskvalifikuje podnosioca zahteva.
- Znanje engleskog jezika: morate imati dovoljno znanje engleskog jezika. Bilo da ste glavni podnosilac ili ne, moraćete imati određeni nivo znanja govornog i pisanog engleskog jezika.
- Profesionalna registracija: u određenim oblastima rada, moraćete imati profesionalnu registraciju ako želite da radite na Novom Zelandu. Ako vam se traži registracija a vi je nemate, nećete moći da radite u vašoj profesiji pod Kategorijom kvalifikovanog migranta.

Delatnosti koje imaju izraženu potražnju za kvalifikovanim ljudima su:

- Obrazovanje
- Zdravstvo i medicinske grupe

- Informacione i komunikacione tehnologije
- Poljoprivreda i stočarstvo
- Inženjering
- Trgovina

Lista zanimanja koja su trenutno u nedostatku navodi poslove i zanimanja koji su potrebni na Novom Zelandu, po regionima.

Lista zanimanja koja su dugoročno u nedostatku navodi oblasti gde Novi Zeland ima neprekidan i stalni nedostatak kvalifikovanih ljudi.

Više informacija na: <http://www.immigration.govt.nz/migrant/stream/work/skilledmigrant/>

II. Radom do boravka

Kategorija 'Radom do boravka' vam omogućava da dobijete vizu i/ili dozvolu za privremeni rad kao korak prema dobijanju stalnog boravka. Podnosioci zahteva mogu biti kvalifikovani za zanimanja koja se traže na Novom Zelandu, ili mogu imati specijalne talente u sportu ili umetnosti.

Postoji više uslova koje morate ispuniti da biste dobili vizu i/ili dozvolu pod ovom kategorijom. U ovom odeljku možete saznati da li vam je potrebna viza ili dozvola, da li ispunjavate uslove, i šta vam viza ili dozvola dobijena pod ovom kategorijom omogućava.

Da biste ušli na Novi Zeland na osnovu ovoga morate:

- biti dobrog zdravlja i karaktera, i
- imati pasoš koji važi najmanje tri meseca nakon datuma kada napuštate Novi Zeland, i
- imati stvarnu želju da radite na Novom Zelandu, i
- imati odgovarajuću vizu za vašu posetu.

Ako vam se odobri radna dozvola morate ispuniti određene uslove za vreme vašeg boravka:

- 1) posao koji obavljate mora biti u skladu sa uslovima navedenim u vašoj dozvoli
- 2) morate poštovati zakone Novog Zelanda
- 3) možete boraviti na Novom Zelandu samo onoliko koliko je određeno vašom dozvolom.

Pored ispunjavanja uslova za podnosioc zahteva, morate ispuniti zahteve politike u okviru koje podnosite zahtev za vizu ili dozvolu "Radom do boravka". U okviru koje politike ćete podneti zahtev zavisi od vašeg zanimanja i okolnosti.

Za više informacija o ovoj kategoriji pogledajte:

<http://www.immigration.govt.nz/migrant/stream/work/worktoresidence/>

III. Boravak iz rada

Kategorija 'Boravak iz rada' je za lica koja su već na Novom Zelandu sa dozvolom 'Radom do boravka', i koji žele da podnesu zahtev za boravak.

Ako ste na Novom Zelandu sa radnom dozvolom već dve godine, možete ispunjavati uslove za dobijanje dozvole boravka pod kategorijom 'Boravak iz rada'.

Da biste ispunjavali uslove za boravak pod ovom kategorijom, vi i svako drugo lice obuhvaćeno vašim zahtevom morate ispunjavati uslove za zdravlje, karakter i znanje engleskog jezika. Ako uključujete partnera u vaš zahtev, morate ispuniti i uslove za priznavanje partnerstva.

Uz ispunjavanje opštih uslova, morate ispunjavati uslove za kategoriju 'Boravak iz rada' pod kojom podnosite zahtjev. Pod kojom kategorijom ćete podneti zahtev zavisi od politike pod kojom je vaša Radom do boravka dozvola odobrena.

Više informacija na: <http://www.immigration.govt.nz/migrant/stream/work/residencefromwork/>

IV. Zaposleni kod kompanije koja se premešta

Ako ste glavni zaposleni u preduzeću koje premešta svoje poslovanje na Novi Zeland, možete podneti zahtev za radnu dozvolu i kasnije za dozvolu boravka prema našoj kategoriji Zaposleni kod kompanije koja se premešta.

Morate:

- biti glavni zaposleni u preduzeću koje se premešta
- biti bez mogućnosti da ispunite kriterijume za odobrenje pod bilko kojom kategorijom politike za boravak za migrante
- ispuniti uslove za zdravlje i karakter
- ispuniti uslove znanja engleskog jezika
- priložiti IELTS sertifikat
- pokazati da imate poreklo vezano za engleski jezik ili da kompetentno govorite engleski jezik (možda ćete morati da podnesete IELTS sertifikat da potvrdite vaš nivo znanja engleskog jezika)
- unapred platiti ESOL školarinu.

Više informacija: <http://www.immigration.govt.nz/migrant/stream/work/relocatingwithemployer/howdoiapply/>

V. Raditi privremeno u Novom Zelandu – kategorija privremenog rada

Lica koja imaju ponudu za posao od poslodavca sa Novog Zelanda, koja su kvalifikovana za zanimanja koja se traže na Novom Zelandu, dolaze na Novi Zeland za određenu svrhu ili događaj, i koja žele da steknu radno iskustvo ili da rade nakon studiranja na Novom Zelandu, mogu dobiti privremene vize i dozvole za rad.

Da biste ušli na Novi Zeland morate:

- biti dobrog zdravlja i karaktera, i
- imati pasoš koji važi najmanje tri meseca nakon datuma kada napuštate Novi Zeland, i
- stvarno želeći da radite na Novom Zelandu, i
- imati odgovarajuću vizu za vašu posetu.

Ako vam se odobri dozvola za privremeni rad morate ispuniti određene uslove za vreme vašeg boravka:

- posao koji obavljate mora biti u skladu sa uslovima navedenim u vašoj dozvoli
- morate poštovati zakone Novog Zelanda
- možete boraviti na Novom Zelandu samo onoliko koliko je određeno vašom dozvolom.

Za više informacija, posetite: <http://www.immigration.govt.nz/migrant/stream/work/worktemporarily/>

VI. Kategorija radnog odmora

Ako imate između 18 i 30 godina možete ispunjavati uslove da iskusite život na Novom Zelandu na radnom odmoru.

Da bismo vam pomogli da nađete posao na Novom Zelandu – bilo unapred ili po dolasku – sastavili smo listu Internet strana koji će vam pružiti širok izbor mogućnosti za zapošljavanje. Većina Internet strana na ovoj listi su besplatne za

korišćenje, i one će vam pružiti informacije koje su vam potrebne da isplanirate svoj odmor, nađete posao, i uživajte u vašem boravku na Novom Zelandu. <http://www.immigration.govt.nz/migrant/stream/work/workingholiday/>

www.backpackerboard.co.nz – Planirajte i razmotrite vaše putovanje, potražite aktivnosti i savete, i saznajte o uslovima za radni odmor.

www.bunac.com – Ova međunarodna organizacija nudi radne odmone za mlade i studente i pruža podršku i savete za vreme odmora.

www.anyworkanywhere.com – informacije o radnim odmorima na Novom Zelandu.

www.nzjs.co.nz – NZ Job Search, Internet strana koja je specijalizovana za radne programe za one koji imaju vizu za radni odmor.

VII. Sezonski rad u industriji hortikulture i vitikulture

Vrste sezonskih poslova u industriji hortikulture i vitikulture:

a) Politika priznatih sezonskih poslodavaca (Recognized Seasonal Employer Policy - RSE)

Ova politika je za privremene radnike iz preokookeanskih zemalja za rad u industriji hortikulture i vitikulture. Uslove i proceduru za izdavanje ove vrste dozvole možete pogledati na:

<http://www.immigration.govt.nz/migrant/stream/work/hortandvit/rse/>

b) Prelazak na Politiku priznatih sezonskih poslodavaca (Transitioning to Recognized Seasonal Employer Policy - TRSE)

Ova politika omogućava licima koja su trenutno na Novom Zelandu da rade za poslodavce koji prelaze na RSE politiku. Uslove i proceduru za izdavanje ove vrste dozvole možete pogledati na:

<http://www.immigration.govt.nz/migrant/stream/work/hortandvit/trse/default.htm>

c) Sistem radnog odmora (Working Holiday Scheme - WHS)

Ovaj sistem omogućava velikom broju ljudi iz određenih zemalja koji imaju između 18 i 30 godina da dođu na Novi Zeland radi putovanja i obavljanja privremenog posla.

Pogledajte: <http://www.immigration.govt.nz/migrant/stream/work/workingholiday/>

d) Produžetak radnog odmora (Working Holidaymaker Extension - WHE)

Ovo je nova dozvola za koju mogu podneti zahtev ona lica koja trenutno imaju dozvole za radni odmor na kraju svog boravka ako su za vreme svog radnog odmora obavljali sezonski posao u industriji hortikulture i vitikulture u trajanju od tri meseca. Više informacija na sledećoj Internet strani:

<http://www.immigration.govt.nz/migrant/stream/work/hortandvit/workingholidaymakerextensionpermit.htm>

b) Internet strane za traženje posla:

www.seek.co.nz

www.nzrecruitme.co.nz

www.newkiwis.co.nz

www.job.co.nz

www.jobstuff.co.nz

www.jobzone.co.nz

www.seek.co.nz

www.fres.co.nz – službe za zapošljavanje pomoćnih radnika na farmama koje se specijalizuju za nalaženje radnika za poslove u mlekarstvu na farmama

www.canstaff.co.nz – Canstaff su specijalisti za angažovanje na Saut Ailendu na Novom Zelandu (South Island)

www.satara.co.nz – kivi i avokado korporacija

www.picknz.co.nz – PickNZ vam pomaže u nalaženju posla u hortikulturi u glavnim razvijenim regionima Novog Zelanda

www.pickapicker.co.nz – Pick-A-Picker je kompanija sa Novog Zelanda koja obezbeđuje veze između sezonskih radnika i industrije prerade voća na Novom Zelandu

www.jobscentral.co.nz – Seasonal Solutions pruža savete i mogućnosti u procesu nalaženja posla u centralnom Otagu (Central Otago)

www.adeccopicknplay.com – privremeni poslova branja voća

www.robinsonhorticulture.co.nz – nude sezonske poslove u Hawke's Bay.

www.seasonalwork.co.nz

www.winejobsonline.com

www.woof.co.nz – radnici za farme za organsku proizvodnju

www.nzkgi.org.nz/seasonal-labour – NZ Kiwifruit Growers Inc nudi informacije i poslove branja voća u regionu Bay of Plenty.

www.hortnz.co.nz/activityareas/seasonalwork.html – Linkovi i informacije o poslovima branja voća na Novom Zelandu.

www.coolstore.co.nz – nudi sezonske poslove branja voća.

www.workinnz.co.nz – Mr Apple NZ Ltd imaju poslove i smeštaj za berače voća.

www.eastpack.co.nz – nude sezonske poslove. Operator za kivi u 3 mesta u Bay of Plenty - Te Puke, Edgecumbe i Opotiki.

www.hhes.co.nz – pošaljite biografiju i tražite posao. Rad u ugostiteljstvu, uključujući i privremene poslove.

www.hospo.com – međunarona mreža za angažovanje kadra u ugostiteljstvu.

c) au-pair i drugi specifični programi za strane radnike

Au-pair Visa New Zealand - Au Pair program za sisteme radnog odmora na Novom Zelandu

Prema sistemima za radni odmor, mladi državljani odobrenih zemalja mogu putovati na Novi Zeland za odmor i zaposliti se za vreme svog boravka.

Da biste ispunili uslove za radnu vizu i dozvolu prema ovim sistemima, podnosilac zahteva mora imati ne manje od 18 i ne više od 30 godina, bez pratnje dece, dati dokaz o dovoljnim sredstvima za kupovinu povratne karte, ispuniti uslove posebnog sistema pod kojim podnosi zahtev, i podneti zahtev putem odgovarajućeg formulara za šemu radnog odmora (pogledajte "Mogućnost za podnošenje zahteva na Novom Zelandu" u nastavku).

Nosioci takvih dozvola ne ispunjavaju uslove da dođu na Novi Zeland za neki dalji radni odmor pod tim sistemom, i ne smeju naći stalno zaposlenje osim ako podnesu zahtev za radnu dozvolu i dobiju je.

- <http://www.studyingnewzealand.com/au-pair-new-zealand/>
- Nannies International – New Zealand - <http://www.nznannies.org.nz/>

4. Imigracija radi studiranja

a) Uslovi ulaska i boravka studenata

Ako želite da dođete na Novi Zeland radi studiranja na period duži od 3 meseca, potrebna vam je studentska viza ili dozvola.

Uslovi:

- 1) Ponuda upisa od nekog od pružalaca obrazovanja sa Novog Zelanda (vaše studije moraju biti priznate od strane Uprave za kvalifikacije Novog Zelanda (the New Zealand Qualifications Authority - NZQA).

Pružaoци tercijarnog obrazovanja mogu nuditi kurseve međunarodnim studentima ako ispunjavaju određene uslove:

- Privatne ustanove za obuku (PTEs) stranim studentima mogu nuditi samo priznate kurseve koji ne traju duže od tri meseca i koji su registrovani kod NZSOA. PTE mora biti akreditovana od strane NZQA da može da nudi kurs.
 - Institucije uključujući i univerzitetе, politehničke škole, koledže i wananga mogu nuditi priznate kurseve koji ne traju duže od tri meseca i koji su registrovani kod NZQA. Data institucija mora biti akreditovana da bi nudila kurs. Upis stranog studenta ne sme onemogućiti studentu sa Novog Zelanda ili NZAID studentu da dobije mesto u istoj instituciji.
- 2) Uslovi vezani za zdravlje i karakter
 - 3) Dokazi o sredstvima za izdržavanje
 - dovoljno novca koji na Novom Zelandu držite vi ili neko drugi u vaše ime,
 - preduzimanje drugog lica za pokrivanje vašeg smeštaja i troškova života
 - preduzimanje pokrovitelja sa Novog Zelanda za pokrivanje vašeg smeštaja i troškova života, ili
 - finansijska pomoć koja vam je dostupna kroz programe pružanja pomoći koje u Novom Zelandu sprovodi vladina agencija.

Ako kurs koji nameravate da upišete traje manje od devet meseci, biće potrebno da pokažete da imate sledeće:

- NZ\$1000 za svaki mesec vašeg boravka,
- NZ\$400 za svaki mesec, ako je vaš smeštaj plaćen (moraćete dokazati da ste platili), ili
- Pismo od vašeg pružaoца obrazovanja u kome se navodi da su smeštaj i troškovi života uključeni u paket za koji ste već platili.

Ako kurs koji nameravate da upišete traje više od devet meseci, biće potrebno da pokažete da imate sledeće:

- NZ\$10.000 godišnje za pokrivanje vaših troškova za vreme boravka na Novom Zelandu, ili

Dokaz o sredstvima može biti u obliku gotovine, putnih čekova, bankovnih čekova, ili priznate kreditne kartice sa dovoljno kredita.

- 4) Dokaz da planirate da odete

- Putne karte za odlazak sa Novog Zelanda u zemlju u koju vam je dozvoljeno da uđete
- Ili dokaz da imate dovoljno novca koji se drži na Novom Zelandu, uz sredstva koja su vam potrebna za troškove života.

- 5) Pasoš

Morate imati pasoš koji važi tri meseca nakon kraja vašeg boravka.

6) Uslovi za dobijanje dozvole

- Morate pohađati studije koje su naznačene u vašoj dozvoli. Međutim, možete podneti zahtev da promenite vaš kurs ili instituciju.
- Morate biti u mogućnosti da pokažete da polažete vaš kurs.
- Možete obavljati samo onaj posao koji je dozvoljen vašom studentskom dozvolom.
- Morate poštovati zakone Novog Zelanda.
- Smete boraviti na Novom Zelandu samo za vreme koje vam je dopušteno dozvolom.

Detaljne informacije o proceduri podnošenja zahteva:

<http://www.immigration.govt.nz/migrant/stream/study/application/default.htm>

Formulari:

<http://www.immigration.govt.nz/NR/rdonlyres/1939D919-202D-4388-83C3-C934016C3BB9/0/1012.pdf>

<http://www.immigration.govt.nz/NR/rdonlyres/8D76710A-1F4A-452F-8C5D-8663738F560A/0/1013.pdf>

Agencija nadležna za podnošenje vašeg zahteva

Ako podnosite zahtev van Novog Zelanda, vaš zahtev mora biti podnet i odobren pre nego što odete na Novi Zeland. Proverite svoju zemlju:

<http://www.immigration.govt.nz/migrant/stream/work/skilledmigrant/LinkAdministration/ToolboxLinks/officeandfeescalculator.htm>

b) Stipendije za studente i postdiplomce

- Ministarstvo obrazovanja - <http://www.minedu.govt.nz/index.cfm?layout=document&documentid=3788&data=>
- Stipendije za doktorske studije Masej univerziteta (Massey University)
<http://www.massey.ac.nz/massey/international/scholarships/financial-assistance.cfm>

c) Lista glavnih univerziteta i koledža na Novom Zelandu

Victoria University of Wellington

<http://www.vuw.ac.nz>

Waikato Institute of Technology

<http://www.wintec.ac.nz>

Waikato University

<http://www.waikato.ac.nz>

Whitecliffe College of Arts and Design

<http://www.wcad.ac.nz>

Wellington Institute of Technology

<http://www.weltec.ac.nz>

Auckland Institute of Technology

<http://www.ait.ac.nz>

Canterbury University

<http://www.canterbury.ac.nz>

Christchurch Polytechnic Institute of Technology
<http://www.cpit.ac.nz>

Lincoln University
<http://www.lincoln.ac.nz>

Massey University
<http://www.massey.ac.nz>

UNITEC
<http://www.unitec.ac.nz>

University of Auckland
<http://www.auckland.ac.nz>

University of Otago
<http://www.otago.ac.nz>

University of Waikato
<http://www.waikato.ac.nz>

5. Procedura dobijanja azila

Procedura podnošenja zahteva za azil

Morate najpre popuniti formular 'Potvrdu o zahtevu za status izbeglice na Novom Zelandu' ('*Confirmation of Claim to Refugee Status in New Zealand*'). Ovaj dokumant možete dobiti od:

Imigracione službe Novog Zelanda

New Zealand Immigration Service

Tel: 0508 55 88 55

Fax: +64 4 801 2928

ili

Imigracione službe Novog Zelanda, odsek za status izbeglica

New Zealand Immigration Service, Refugee Status Branch

Tel: +64 9 914 5999

Fax: +64 9 914 5298

Adresa: 12th floor, 280 Queen Street Auckland

Radno vreme: 8 – 17h.

Morate podneti vaš formular Imigracionoj službi Novog Zelanda, Ogranak za status izbeglica poštom ili lično. Bićete obavešteni o vremenu i datumu obavljanja razgovora sa službenikom za status izbeglica u roku od nekoliko meseci. Taj službenik će obaviti razgovor sa vama i doneti odluku o vašem zahtevu za status izbeglice.

Ako je vaš zahtev bio uspešan, biće vam dozvoljeno da podnesete zahtev za boravak na Novom Zelandu. Ukoliko je vaš zahtev bio neuspešan moguće je da ćete biti udaljeni iz zemlje ili možete podneti žalbu protiv te odluke. Da biste se žalili, morate podneti žalbu kod organa za žalbe u vezi sa statusom izbeglice (Refugee Status Appeals Authority - the RSAA) u roku od 10 radnih dana od dana kada ste obavešteni o odluci. Ako je vaša žalba neuspešna, možete podneti novi zahtev za status izbeglice ili zahtev za sudsku reviziju vaše odluke. U suprotnom, bićete udaljeni sa Novog Zelanda.

Kategorija podrške izbegličkoj porodici

Cilj ove kategorije je pomaganja izbeglicama koje žive na Novom Zelandu da se smeste tako što će im biti dopušteno da finansiraju članove porodice za boravak. Svake godine ugostimo 300 finansiranih lica (uključujući njihove partnere i

izdržavanu decu) da se nastane u Novom Zelandu pod ovom kategorijom podrške. Kategorija podrške izbegličkoj porodici je zamenila prethodni sistem glasanja za kvote za porodice izbeglica.

Proces dovođenja vaše porodice na Novi Zeland pod Kategorijom podrške izbegličkoj porodici sastoji se iz tri faze.

1. registrujete se kao pokrovitelj.
2. mi biramo vašu registraciju.
3. članovi vaše porodice podnose zahtev za boravak.

Kategorija podrške izbegličkoj porodici ima dvoslojni sistem registracije. Prioritet se daje pokroviteljima prvog reda koji ispunjavaju uslove za prvi red pokroviteljstva - ova lica imaju veću potrebu da dovedu svoju porodicu na Novi Zeland.

Više informacija u vezi sa odobravanjem azila na Novom Zelandu možete naći na sledećoj Internet strani:

<http://www.unhcr.org.au/nzqanda.shtml>

6. Spajanje porodice

Porodnični stalni boravak

Možete podneti zahtev da dođete na Novi Zeland da živite ako vas finansira član porodice koji je već državljanin i/ili boravi na Novom Zelandu. Morate pripadati nekoj od dole navedenih grupa:

- I. **Partner** – vi ste suprug, supruga, de facto ili partner iz građanske zajednice državljanina Novog Zelanda ili lica koje ima stalni boravak.
<http://www.immigration.govt.nz/migrant/stream/live/partner/>
- II. **Izdržavano dete** – vi ste izdržavano dete sa roditeljem koji je državljanin Novog Zelanda ili koji ima stalni boravak.
<http://www.immigration.govt.nz/migrant/stream/live/dependentchild/>
- III. **Roditelj** – vi ste dete koji je državljanin Novog Zelanda ili ima stalni boravak.
<http://www.immigration.govt.nz/migrant/stream/live/parent/>
- IV. **Brat, sestra ili odraslo dete** – vi imate brata, sestru ili odraslo dete koje je državljanin Novog Zelanda ili ima stalni boravak.
<http://www.immigration.govt.nz/migrant/stream/live/brothersisteradultchild/>

Više informacija: <http://www.immigration.govt.nz/migrant/stream/live/familycategories.htm>

7. Sistem zdravstvenog osiguranja

Sveobuhvatna doživotna medicinska nega u Novom Zelandu je dostupna svakome. Sva osnovna zdravstvena zaštita se obezbeđuje besplatno preko državnog zdravstvenog sistema. To znači da dok se neke rutinske usluge, kao što su posete lokalnom lekaru ili zubaru, moraju platiti, skuplje usluge, kao što je bolničko lečenje, sa manjim brojem izuzetaka, je dostupno besplatno svim licima koji imaju boravak.

Vlada takođe finansira dotacije za posete lokalnom lekaru i recepte za lekove za malu decu, lica kojima je potrebna česta zdravstvena zaštita i lica koja imaju mala primanja.

Sistem za nadoknadu štete prilikom nezgoda koja je popisana vladinim zakonodavstvom (ACC) pomaže plaćanje za bolničke troškove, lekara, fizioterapeuta ili bilo koje lečenje kod specijaliste. Ako je povreda ozbiljna, plaćanje će se obaviti radi nadoknade gubitka plate.

Više informacija o sistemu zdravstvene zaštite na Novom Zelandu možete naći na internet strani Ministarstva zdravlja <http://www.moh.govt.nz/healthsystem>.

8. Sistem socijalnog osiguranja

Socijalno osiguranje je uglavnom nedoprinosno na Novom Zelandu, i zvanično ni zaposleni ni poslodavci ne plaćaju doprinose.

Međutim, u praksi zaposleni i samozaposleni moraju plaćati doprinose sistemu Korporacije za nadoknadu troškova pri nezgodama (ACC, www.acc.co.nz), koja pruža nadoknade u slučaju nezgoda, bilo na poslu ili negde drugo. ACC doprinosi se odbijaju od plate obično preko 'plati koliko zarađuješ' (pay-as-you-earn - PAYE) sistema po stopi od 1,2\$ na 100\$ dužnih primanja do ograničenja primanja od 85 795\$ (ovi iznosi i stope se obično revidiraju godišnje).

Međutim, važno je napomenuti da primanje bilo kakve vrste vladinih naknada, koji se zajednički nazivaju 'vladinim transferima', ne zavisi od plaćanja doprinosa za dati sistem. Naknade za nezaposlenost i bolest, na primer, dostupne su svim Novozelancima i licima koja imaju stalni boravak bez obzira na njihovu istoriju zapošljavanja, iako mogu postojati drugi kriterijumi za ispunjavanje uslova i imovinski cenzus.

Državljeni Novog Zelanda, lica koja imaju stalni boravak i strani radnici koji su privremeno zaposleni na Novom Zelandu su pokriveni socijalnim osiguranjem, bez potrebe za plaćanjem socijalnih doprinosa. (Međutim, oni moraju plaćati doprinose ACC sistemu).

Za dalje informacije kontaktirajte *Državnu kancelariju za rad i primanja*:

Work and Income National Office, Level 8, Bowen State Building, Bowen Street, PO Box 12-136, Wellington (besplatni telefoni 0800-559 009 ili 09-916 0300, www.workandincome.govt.nz).

Ministarstvo socijalnog razvoja Novog Zelanda: <http://www.msd.govt.nz/>

9. Smeštaj

<http://www.immigration.govt.nz/nzopportunities/lifestyle/housing/default.htm>

10. Priznavanje diploma (uslovi, nadležni stručni organi)

Priznavanje uviverzitetskih diploma

- **NQF** (Nacionalni okvir za kvalifikacije – National Qualifications Framework) & **NCEA** (Nacionalni sertifikat obrazovnog dostignuća – National Certificate of Educational Achievement).
<http://www.nzqa.govt.nz/qualifications/index.html>
- IB diploma je pasoš za visoko obrazovanje. Univerziteti širom sveta pozdravljaju jedinstveni karakter studenata Programa IB diploma i priznaju način na koji taj program pomaže u pripremanju studenata za obrazovanje univerzitetskog nivoa. IB studenti rutinski dobijaju prijem na neke od najpoznatijih univerziteta u svetu. Većina ovih institucija je utvrdila politiku priznavanja IB diploma.
<http://www.ibo.org/diploma/recognition/>

11. Službe za podršku koje se nude migrantima

- Opšte informacije za migrante - <http://www.immigration.govt.nz/>
- Lista nevladinih agencija za migrante koje pomažu novim migrantima koji imigriraju na Novi Zeland
http://www.nzsbdirectory.co.nz/NZSB_Migrant_agencies.html

- Engleski jezik za govornike drugih jezika <http://www.tec.govt.nz/templates/standard.aspx?id=467&jssup=1>
- Immigratetonz.com se sastoji od grupe kompanija iz privatnog sektora, Agencija za ekonomski razvoj i Imigracionih službi Novog Zelanda sa zajedničkim ciljem da privuku, podrže i pruže pomoć kvalifikovanim migrantima u vezi sa njihovim preseljenjem na Novi Zeland <http://www.immigratetonz.com/index.html>
- Migrant Action Trust - Welcome - Migrant Action Trust se bavi osnaživanjem migranata i izbeglica da postignu svoje ciljeve za bolji život pošto im ova zemlja postane dom i postanu deo razvoja ove zemlje <http://www.migrantactiontrust.org.nz/index.html>
- New Life in New Zealand pruža sve što je licu koje namerava da postane emigrant potrebno da zna da mu transfer bude što lakši <http://www.books4u.co.nz/>
- Kursevi engleskog jezika koji su dostupni migrantima u određenim regionima (regionalni registri kurseva) i drugi izvori koji se nude migrantima koji žele da unaprede svoje znanje engleskog jezika <http://www.business.govt.nz/Content/Published/Developing-business-skills/Business-training-and-courses/English-language-courses-in-New-Zealand.aspx>
- Eksperti za imigraciju <http://www.nzimmigrationexperts.co.nz/>
- Izbor paketa informacija za posetioce i imigrante koji objedinjuju zvaničnu dokumentaciju vlade NZIS i formulari za zahteve sa opširnim informacijama u vezi sa životom i radom u Novom Zelandu za kvalifikovane stručnjake koji su zainteresovani da podnesu zahtev za stalni boravak <http://www.nz-immigration.co.nz/>
- Biro Novog Zelanda za vize (New Zealand Visa Bureau) - <http://www.visabureau.com/newzealand/default.aspx>
- Ako vam je potreban lekarski pregled ili rentgenski snimak pluća za podnošenje zahteva za imigraciju, potrebno je da izaberete lekara i/ili radiologa sa vaše odobrene liste. Pogledajte: <http://www.immigration.govt.nz/migrant/stream/work/skilledmigrant/LinkAdministration/ToolboxLinks/paneldoctors.htm?level=1>

12. Dobijanje državljanstva

Da bi vam se dodelilo državljanstvo Novog Zelanda morate ispuniti uslove ili iz Zakona o državljanstvu iz 1977. godine ili Zakona o državljanstvu (Zapadna Samoa - Western Samoa) iz 1982. godine. Možete ispunjavati uslove za dobijanje državljanstva Novog Zelanda u sledećim slučajevima:

- ako nameravate, ukoliko vam se odobri državljanstvo, da nastavite da boravite na Novom Zelandu,
- ako razumete i govorite engleski jezik,
- ako imate dobar karakter,
- ako razumete odgovornosti i privilegije državljanstva Novog Zelanda,
- ako imate stalni boravak na Novom Zelandu;

ILI

1. ako ste dobili stalni boravak pre 21. aprila 2005. godine, i
 2. ako ste stalno boravili na Novom Zelandu poslednje 3 godine.
- ili
1. ako ste dobili stalni boravak 21. aprila 2005. godine ili nakon toga datuma, i
 2. ako imate stalni boravak na Novom Zelandu za poslednjih 5 godina.

Za detaljnije informacije o dobijanju državljanstva Novog Zelanda pogledajte sledeću Internet stranu:

Osnovni uslovi za dobijanje državljanstva Novog Zelanda: http://www.dia.govt.nz/diawebsite.nsf/wpg_URL/Services-Citizenship-General-Requirements-for-a-Grant-of-New-Zealand-Citizenship?OpenDocument

Ako niste u mogućnosti da ispunite sve opšte uslove za dobijanje državljanstva Novog Zelanda, možete se ipak kvalifikovati ako dokažete da se jedna od sledećih situacija odnosi na vas. Ako ste:

- lice u izuzetnim okolnostima http://www.dia.govt.nz/diawebsite.nsf/wpg_URL/six
- lice rođeno ili usvojeno van Novog Zelanda između 1. januara 1949. godine i 31. decembra 1977. godine čija je majka bila državljanica Novog Zelanda po osnovu koji nije poreklo kada ste rođeni: http://www.dia.govt.nz/diawebsite.nsf/wpg_URL/seven
- državljanin Samoe (Samoa): http://www.dia.govt.nz/diawebsite.nsf/wpg_URL/eight

13. Drugi korisni kontakti i informacije

Ambasada Republike Albanije u Kini (nadležna za Novi Zeland)

Guang Hua Lu No. 28, Beijing
Tel +86 10 6532 1120
Fax +86 10 6532 5451
Email: emalb@public.bta.net.cn

Ambasada Republike Bosne i Hercegovine u Australiji (nadležna za Novi Zeland)

Australian Capital Territory
5 Beale Crescent
Deakin ACT 2600
Tel: (02) 6232 5490, 6232 4646
Fax: (02) 6232 5554
Email : embaucbr@tpg.com.au
Web : www.bosnia.webone.com.au
Konzulat: Pon - Pet: 10.00 - 13.00, 13.30 - 16.00.

Ambasada Republike Hrvatske u Australiji (nadležna za Novi Zeland)

14 Jindalee Crescent, O'Malley, Canberra, ACT 2606
Tel: +61 2 6286 6988
Fax +61 2 6286 3544
Email: croemb@bigpond.com

Generalni Konzulat Republike Hrvatske, Okland

Consulate-General of the Republic of Croatia, Auckland
291 Lincoln Road, Henderson, Auckland
Postal Address PO Box 83-200, Edmonton, Auckland
Tel: +64 9 836 5581 / 836 5487
Fax +64 9 836 5481
Email: cro-consulate@xtra.co.nz

Ambasada Republike Srbije u Australiji (nadležna za Novi Zeland)

4 Bulwarra Close, O'Malley, Canberra, ACT 2606
Tel +61 2 6290 2630 / 2948
Fax +61 2 6290 2631
Email scgembau@iprimus.com.au

Generalni konzulat Srbije, Sidnej, Australija

Consulate-General of Serbia, Sydney, Australia
12 Trelawney Street, Woollahra, Sydney, NSW 2025
Tel +61 2 9362 4637
Fax +61 2 9362 4555
Email: cgosm@optusnet.com.au

Ambasada Novog Zelanda – Italija

Via Clitunno 44, Rome 00198, Italy
Tel +39 06 853 7501 Fax +39 6 440 2984
Email rome@nzembassy.it
<http://www.nzembassy.com/home.cfm?c=7>

Ambasador Novog Zelanda u Rimu je akreditovan za Bosnu, Hrvatsku, Kipar, Grčku, Maltu, Portugal i Sloveniju.

Ambasada Novog Zelanda – Holandija

Adresa: Eisenhowerlaan 77, 2517KK, Hag, Holandija
Tel: +31 70 346 9324
Faksimil: +31 70 363 2983
Telefon za imigracije: +31 70 365 8037
Faksimil za imigracije: +31 70 364 0116
Email: nzemb@xs4all.nl
<http://www.nzembassy.com/home.cfm?c=36&l=96&CFID=13522568&CFTOKEN=58206734>

Visoki komesarijat Novog Zelanda – London, Ujedinjeno Kraljevstvo

New Zealand House, Second Floor, 80 Haymarket, London SW1Y 4TQ, United Kingdom
<http://www.nzembassy.com/home.cfm?c=14>
E-mail: Javni poslovi aboutnz@newzealandhc.org.uk
E-mail: Konzularna pomoć citizensadvice@newzealandhc.org.uk